

ZUS DLA CIEBIE

Magazyn informacyjny dla klientów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

ZUS od blisko 80 lat jest z Polakami, ale czy wiemy, czym się zajmuje – zastanawia się Jacek Dziekan, rzecznik prasowy ZUS.

str. 2

Zakład Ubezpieczeń Społecznych walczy z wykluczeniem elektronicznym.

Wspólnie z Latarnikami będzie krzewił wiedzę o swoich e-usługach wśród osób w wieku 50+.

str. 2

Ile o ubezpieczeniach społecznych wie przeciętny ubezpieczony i po co jest organizowana specjalna akcja „Dni Ubezpieczonego”? –

na te i inne pytania odpowiada Ewa Kosowska, dyrektor Departamentu Ubezpieczeń i Składek ZUS.

str. 3

Warto wiedzieć więcej Dni Ubezpieczonego w ZUS

Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaprasza do udziału w ogólnopolskiej akcji edukacyjno-informacyjnej „Dni Ubezpieczonego”. W dniach 7–11 października odwiedzający ZUS będą mogli skorzystać z porad i konsultacji naszych ekspertów. Specjalnie na to wydarzenie przygotowane zostały materiały informacyjne – ulotki i poradniki.

Formuła otwartych spotkań z klientami sprawdziła się. Najpierw były organizowane tylko dla seniorów, a następnie także dla ubezpieczonych i przedsiębiorców. Zeszłoroczne Dni Ubezpieczonego cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem. Dlatego też, w tym roku chcielibyśmy powtórzyć ubiegłoroczny sukces i zaprosić wszystkich zainteresowanych do wzięcia udziału w naszej akcji.

W drugim tygodniu października zapraszamy do placówek ZUS każdego ubezpieczonego, czyli osoby pracującej na etacie, zleceniobiorców, wybierających się do pracy za granicę, a także tych, którzy ubezpieczonymi dopiero się staną: uczniów, studentów, bezrobotnych. Zapraszamy wszystkich zainteresowanych swoją przyszłą emeryturą, wpływającymi składkami na ubezpieczenie społeczne, zasadami oskładkowania działalności gospodarczej, kontaktem z ZUS drogą elektroniczną. Dla odwiedzających nasze placówki zostaną przygotowane specjalnie oznaczone stanowiska, przy których eksperci odpowiedzą na każde pytanie. Wszyscy goście będą mieli możliwość zarejestrowania swojego profilu na portalu Platformy Usług Elektronicznych, który umożliwi codzienną kontrolę swoich składek oraz pozwoli wyliczyć przyszłą emeryturę.

Wybrane Oddziały ZUS zaprosiły do współpracy zaprzyjaźnione instytucje, w tym urzędy miast, urzędy skarbowe, urzędy pracy, oddziały Narodowego Funduszu Zdrowia,

**WARTO, BYŚ WIEDZIAŁ WIĘCEJ
O UBEZPIECZENIACH SPOŁECZNYCH**

**DNI UBEZPIECZONEGO
7–11 PAŹDZIERNIKA 2013
W NAJBLIŻSZEJ CI PLACÓWCE ZUS**

Państwowy Urząd Pracy czy Państwową Inspekcję Pracy. W wielu oddziałach odbędą się specjalne szkolenia z zakresu ubezpieczeń społecznych. Na zainteresowanych czekają ulotki dotyczące spraw ubezpieczonych: m.in. zasad opłacania składek za osoby będące pracownikami czy zleceniobiorcami, możliwości podlegania ubezpieczeniom przez nianie czy członkostwa w OFE.

Dla osób, które nie będą mogły osobiście odwiedzić w tych dniach ZUS, przewidziano dyżury telefoniczne oraz czaty z ekspertami.

Dni Ubezpieczonego w ZUS, 7–11 października 2013 r. Serdecznie zapraszamy.

Więcej rodziców z prawem do składek

Od 1 września budżet państwa finansuje składki na ubezpieczenia społeczne za czas opieki nad dzieckiem osobom prowadzącym własną firmę lub współpracującym przy jej prowadzeniu, a także osobom pracującym na umowę-zlecenie.

Dotychczas składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w czasie przerwy w aktywności zawodowej spowodowanej opieką nad dzieckiem były opłacane z budżetu państwa jedynie za osoby przebywające na urlopie wychowawczym. Składki te nie były odprowadzane za zleceniobiorców czy przedsiębiorców, którzy z powodu opieki nad dzieckiem zawieszali prowadzenie działalności.

Teraz budżet państwa będzie opłacał składki za wszystkich rodziców, bez względu na formę zatrudnienia. Nowelizacja przepisów zakłada, że w przypadku osób, które mają co najmniej półroczny staż ubezpieczeniowy, budżet będzie finansował składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i zdrowotne. Natomiast w przypadku osób dotychczas nieubezpieczonych bądź tych, których staż ubezpieczeniowy jest krótszy niż sześć miesięcy, budżet będzie finansował tylko składki na ubezpieczenia emerytalne.

Prawo do objęcia ubezpieczeniami przysługuje podczas opieki nad dzieckiem własnym, dzieckiem małżonka lub przysposobionym, przez okres:

- do 3 lat, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 5 roku życia,
- do 6 lat – w przypadku dziecka, które z powodu stanu zdrowia wymaga osobistej opieki – nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

Osoba, która sprawuje opiekę nad dzieckiem i chce, aby za ten okres były za nią opłacane składki, powinna zgłosić się do ZUS i złożyć oświadczenie w tej sprawie.

Więcej informacji dostępnych jest na stronie www.zus.pl

Jacek Dziekan
Rzecznik prasowy
ZUS

Gdy rozmowa zejdzie na ZUS

W październiku przypada kolejna rocznica powołania do życia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. ZUS mocno wpisał się w społeczny krajobraz Polski, ale czy tak naprawdę wiemy, czym Zakład się zajmuje?

Trudno byłoby nazwać ZUS instytucją li tylko emerytalną. Wprawdzie wypłata emerytur i innych świadczeń stanowi istotną część działalności Zakładu, ale tak naprawdę emerytura jest tylko jednym z kilku produktów końcowych.

ZUS pobiera składki na ubezpieczenia społeczne od 15 milionów obywateli. Składki są zapisywane na indywidualnym koncie, gdzie co roku są waloryzowane. ZUS zbiera także składkę zdrowotną, którą przekazuje do NFZ, składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Pobór składki to również jej ewidencjonowanie, dochodzenie należności, wszelkie korekty i aktualizacje danych.

Obsługujący konta ubezpieczonych i konta płatników system informatyczny ZUS jest jednym z największych, ale i najszybszych pociągów na polskich infostradach. Miliony operacji na sekundę dają pewność, że ogromna baza danych, jaką jest ZUS działa sprawnie, przetwarzając dziesiątki tysięcy deklaracji, wniosków, przekazów, zapisując dane na konta, wypłacając świadczenia. Podłączona do tego systemu Platforma Usług Elektronicznych pozwala na całodobowy i bezpłatny załadunek i rozładunek danych dla każdego indywidualnego klienta ZUS – czy to przedsiębiorcy, czy ubezpieczonego (a więc przyszłego emeryta), czy emeryta właśnie.

Pociąg informacji jedzie, PUE załadowuje i rozładowuje, skomplikowany mechanizm działa.

Tymczasem ładunku przybywa. W 2011 r. w ZUS utworzono subkonta, na które przekazywana jest część składki emerytalnej. Pamiętajmy przy tym, że waloryzacja środków na subkoncie odbywa się na innych zasadach niż w pierwszym filarze.

Na początku 2013 r. weszła w życie ustawa abolicyjna.

Z kolei realizacja rządowego projektu w sprawie modyfikacji systemu emerytalnego nałoży na Zakład kolejne obowiązki.

Wszystko to odbywa się przy nierosnącym od wielu lat zatrudnieniu w ZUS oraz realnie i nominalnie spadających środkach przeznaczanych z budżetu państwa na działalność Zakładu (podkreślam – na działalność ZUS, ponieważ środki na emerytury i renty co roku rosną!). Pamiętajmy o tym wszystkim, kiedy przy stole czy w tramwaju przyjdzie nam dyskutować o bieżących sprawach i zejść przy okazji na temat ZUS.

Latarnicy z kagankiem PUE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych walczy z wykluczeniem elektronicznym. Wspólnie z Latarnikami będzie krzewił wiedzę o swoich e-usługach wśród osób w wieku 50+.

Platforma Usług Elektronicznych staje się coraz bardziej popularna. Jednak liczba jej użytkowników rośnie głównie wśród ubezpieczonych i płatników składek, czyli przedsiębiorców. Mniej zainteresowane elektronicznym kontaktem z Zakładem są osoby starsze, w tym emeryci. Dla tych osób ZUS unowocześnia sale obsługi klienta i usprawnia samą obsługę. Ale przecież nie można wykluczyć tej grupy osób z grona klientów e-administracji. Stąd też pod koniec sierpnia Zakład podpisał porozumienie o współpracy ze Stowarzyszeniem „Miasta w Internecie”, które realizuje

program „Polska Cyfrowa Równych Szans”. Program ma na celu zainteresowanie Internetem osób w wieku „50+” i nauczenie ich sprawnego poruszania się po sieci. Krzewieniem Internetu wśród tej grupy osób zajmuje się ok. 2 tysięcy wolontariuszy – Latarników Polski Cyfrowej, którzy prowadzą w tym celu specjalne szkolenia. Od początku roku przeszkolili już 90 tys. osób.

W ramach współpracy z ZUS Latarnicy będą krzewili wśród osób w wieku „50+” wiedzę o możliwościach, jakie daje Platforma Usług Elektronicznych. Przeprowadzą przez ścieżki załatwiania konkretnych spraw, no i oczywiście pokażą, jak założyć profil w pierwszym polskim e-urzędzie. Gros tego typu spotkań odbywać się będzie w placówkach ZUS. Wcześniej jednak Zakład zadba o przeszkolenie samych Latarników. Pierwsze szkolenie, podczas II Zjazdu Latarników Polski Cyfrowej w Olsztynie, już się odbyło – 250 wolontariuszy poznało zalety PUE.

Kalendarium ZUS (www.zus.pl/kalendarium)

Październik 2013

2.10.2013 r.	Szkolenie na temat zasad udzielania ulgi w formie układu ratalnego. Organizator: II Oddział ZUS w Poznaniu
3.10.2013 r.	Szkolenie na temat zasad podlegania ubezpieczeniom przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą. Organizator: Oddział ZUS w Gdańsku
7.10.2013 r.	Termin opłacania składek za wrzesień 2013 r. – jednostki budżetowe i samorządowe zakłady budżetowe
7.10.2013 r. – 8.10.2013 r.	Szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Organizator: Oddział ZUS w Bydgoszczy
10.10.2013 r.	Termin opłacania składek za wrzesień 2013 r. – osoby opłacające składki wyłącznie za siebie
14.10.2013 r. – 15.10.2013 r.	Szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Organizator: Oddział ZUS w Bydgoszczy
15.10.2013 r.	Termin opłacania składek za wrzesień 2013 r. – pozostali płatnicy
15.10.2013 r.	Szkolenie dla płatników składek małych, średnich i dużych firm oraz biur rachunkowych. Organizator: Oddział ZUS w Białymstoku
22.10.2013 r.	Środa Wielkopolska: Szkolenie dotyczące zasad korygowania dokumentów ubezpieczeniowych. Organizator: II Oddział ZUS w Poznaniu
22.10.2013 r.	Szkolenie na temat świadczeń przysługujących nauczycielom na podstawie Karty Nauczyciela, ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne. Organizator: Oddział ZUS w Białymstoku

Żeby każdy świadomie kontrolował swoją przyszłość

Ile o ubezpieczeniach społecznych wie przeciętny ubezpieczony i po co jest organizowana specjalna akcja „Dni Ubezpieczonego”? – na te i inne pytania odpowiada Ewa Kosowska, dyrektor Departamentu Ubezpieczeń i Składek ZUS.

Skąd pomysł na specjalne dni dla ubezpieczonych?

Ubezpieczeni to największa grupa naszych klientów. Mamy však ponad 2 mln płatników składek, czyli przedsiębiorców, 7,5 mln emerytów i rencistów oraz aż 15 mln ubezpieczonych. I tak od dłuższego czasu Zakład Ubezpieczeń Społecznych organizuje „Dzień Seniora” dla najstarszych naszych klientów, od trzech lat mamy „Tydzień Przedsiębiorcy” i brak było tylko akcji skierowanej do ubezpieczonych, czyli w szczególności pracowników na etacie i zleceniobiorców. W ubiegłym roku postanowiliśmy więc zorganizować „Dni Ubezpieczonego”, które pomogą ubezpieczonym poruszać się po meandrach ubezpieczeń społecznych oraz pozwolą zapoznać się z prawami i obowiązkami wynikającymi z tego systemu.

Jak na tle wszystkich grup klientów ZUS wygląda świadomość ubezpieczonych?

Jeżeli mam być szczerą, to bardzo źle. Jest to grupa, która ma najmniejszą wiedzę o ubezpieczeniach społecznych, a czasami wręcz znikomą. Niestety w dużej mierze osoby pracujące na etacie czy wykonujące zlecenia poza tym, że powinny być opłacane za nich składki, nie wiedzą już nic. Nie wiedzą co z tytułu opłacania tych składek przysługuje, w jaki sposób gromadzi się ich kapitał emerytalny, co to jest waloryzacja składek. A najgorsze, że ten brak wiedzy przekłada się na późniejsze problemy i to problemy niemałe. Oto bowiem brak świadomości rodzi brak kontroli, a co za tym idzie, często dopiero po latach pracownik dowiaduje się, że jego były, nieistniejący już pracodawca nie odprowadzał za niego składek. Niestety w dużej liczbie przypadków jest już za późno na interwencję. Stąd tak ważna jest wiedza o systemie ubezpieczeń społecznych i monitorowanie własnej sytuacji ubezpieczeniowej.

Czy możemy określić jak często kontaktuje się z ZUS przeciętny ubezpieczony?

Niezmiernie rzadko. Bywają przypadki, że osoba, która przepracowała w swoim życiu kilkadziesiąt lat ani razu nie miała kon-

taktu z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. Co ciekawe, ludzie ci mają nierzadko wyrobioną opinię o ZUS, która często jest negatywna, ale nigdy nie mieli z nami żadnej styczności. Z ust do ust przekazują więc sobie zasłyszane stereotypy.

A jeżeli już taki ubezpieczony się kontaktuje, to z czym najczęściej przychodzi?

Powiem tak: ubezpieczony przychodzi do ZUS, jak ma już problem. Niejednokrotnie tym problemem jest niewłaściwy stan konta emerytalnego, który dana osoba dostrzegła w „Informacji o stanie konta” z ZUS. Wówczas musimy wyjaśnić, skąd wzięły się nieprawidłowości. Często są one wynikiem błędów popełnionych przy rozliczaniu się pracodawcy z ZUS. Inny problematyczny przypadek to brak zgłoszenia najbliższej rodziny do ubezpieczenia zdrowotnego, co ma znaczenie przy wizycie u lekarza. I tu znowu wychodzi problem braku świadomości, bo niejednokrotnie to sam pracownik zapomina przekazać pracodawcy, żeby ten zgłosił żonę, męża, dzieci do ubezpieczenia zdrowotnego.

Co w ramach „Dni Ubezpieczonego” chcecie Państwo powiedzieć ubezpieczonym?

Przed wszystkim chcemy przekazać im, by na co dzień pamiętali, jak ważne są ubezpieczenia społeczne. Wiedza ta jest przydatna chociażby po to, aby umieć sprawdzić, czy prawidłowo zostaliśmy zgłoszeni do ubezpieczeń społecznych przez naszego pracodawcę, a składki są przekazywane we właściwej wysokości. Zależy nam na tym, żeby każdy świadomie kontrolował swoją przyszłość.

A czy warto żeby osoba, która jest jedynie pracownikiem i nie ma kontaktu z ZUS, założyła sobie profil na Platformie Usług Elektronicznych, czyli w e-ZUS-ie?

Jak najbardziej. Platforma Usług Elektronicznych jest tym narzędziem, które najlepiej służy kontroli naszej przyszłości, naszej emerytury. Mając konto na PUE, możemy na bieżąco śledzić rozliczane za nas składki oraz rosnący kapitał emerytalny. Platforma daje nam możliwość wyliczania swojego przyszłego świadczenia w oparciu o już zgromadzone składki i prognozowane przez nas warianty przyszłych zarobków. Dodatkowo na bieżąco mamy wgląd w zgłoszenia naszej rodziny do ubezpieczenia zdrowotnego. A jak chcemy się skontaktować z ZUS, to wystarczy ze swojego konta, bez wychodzenia z domu, wysłać elektroniczne zapytanie czy wniosek. Jeżeli zaś mamy ochotę wybrać się do placówki ZUS, to zdalnie możemy zarezerwować wizytę. Zachęcam więc wszystkich do założenia swojego konta na PUE i kontaktowania się z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych przez Internet.

Pozostaje nam zaprosić do ZUS.

Wszystkich naszych klientów, a w szczególności ubezpieczonych, zapraszam w drugim tygodniu października do odwiedzenia dowolnej placówki ZUS, gdzie czekać będą na Państwa nasi specjaliści, którzy wyjaśnią nurtujące Państwa kwestie. Przy okazji każdy będzie miał możliwość założenia konta na Platformie Usług Elektronicznych ZUS.

ADRESY INTERNETOWE:

www.zus.pl

pue.zus.pl

e-inspektorat.zus.pl

mojaskladka.zus.pl

mojaemerytura.zus.pl

www.zus.pl/ue

Baza wiedzy o ubezpieczeniach społecznych

Platforma Usług Elektronicznych

Przewodnik dla ubezpieczonych i płatników składek

Poradnik dla osób zainteresowanych stanem swojego konta emerytalnego

Kalkulator emerytalny

Projekty unijne realizowane w ZUS

Centrum Obsługi Telefonicznej:

(pon.–pt.: godz. 7⁰⁰–18⁰⁰)

801 400 987 – z krajowych telefonów stacjonarnych

22 560 16 00 – z telefonów komórkowych oraz stacjonarnych krajowych i zagranicznych

ZUS radzi

Ekspert z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych są do Państwa dyspozycji. W tej rubryce odpowiadamy na zadawane przez Państwa pytania.

Jakiego okresu dotyczy abolicja?

Ustawa abolicyjna dotyczy okresu od 1 stycznia 1999 r. do 28 lutego 2009 r. Oznacza to brak możliwości umorzenia na tej podstawie zaległości powstałych przed 1 stycznia 1999 r. oraz po 28 lutego 2009 r.

Do kiedy można składać wnioski o umorzenie należności z tytułu składek na podstawie ustawy abolicyjnej?

Wniosek o umorzenie należności trzeba złożyć w terminie 24 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy abolicyjnej, tj. do dnia 15 stycznia 2015 r.

W przypadku kiedy decyzję: o odpowiedzialności spadkobiercy lub osoby trzeciej za zadłużenie, określającą wysokość zadłużenia z tytułu składek na obowiązkowe ubezpieczenia, o podleganiu obowiązkowym ubezpieczeniom Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyda po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, wniosek

o umorzenie można złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się tej decyzji lub w terminie 24 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy, jeżeli ten termin jest dłuższy.

Czy z wnioskiem o umorzenie należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne może zwrócić się osoba, która przy jednoczesnym prowadzeniu pozarolniczej działalności nie miała obowiązku odprowadzać składek na ubezpieczenia społeczne z tego tytułu?

Nie, ponieważ zgodnie z ustawą abolicyjną, z wnioskiem o umorzenie mogą wystąpić osoby, które w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 28 lutego 2009 r. podlegały obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności.

Czy z wnioskiem o umorzenie może wystąpić małżonek płatnika odpowiadający z majątku wspólnego, na którego nie

przeniesiono decyzją odpowiedzialności za zobowiązania płatnika składek?

Nie. Zgodnie z zapisami ustawy abolicyjnej umorzenie należności następuje na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do 28 lutego 2009 r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności. Z wnioskiem może również wystąpić spadkobierca lub osoba trzecia, jeżeli w zakresie tych zobowiązań Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał decyzję o ich odpowiedzialności.

Wobec powyższego żona płatnika, która wg Ordynacji podatkowej odpowiedzialna jest za długi męża ze wspólnego majątku, nie jest podmiotem uprawnionym do wystąpienia z wnioskiem o umorzenie należności na podstawie przepisów ustawy abolicyjnej. W przedmiotowej sytuacji z wnioskiem o umorzenie należności może wystąpić wyłącznie płatnik składek.

DANE PODSTAWOWE

Minimalne wynagrodzenie za pracę: — w 2013 r.	1600,00 zł
Przeciętne wynagrodzenie: — w III kwartale 2012 r.	3510,22 zł
— w IV kwartale 2012 r.	3690,30 zł
— w I kwartale 2013 r.	3740,05 zł
— w II kwartale 2013 r.	3612,15 zł
Prognozowane przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 2013 r.	3713,00 zł

SKŁADKI

Minimalna wysokość składek za wrzesień 2013 r. (ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe):	
1. przy 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia	143,86 zł
2. przy 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego	667,67 zł
Składka na ubezpieczenie zdrowotne (dla 1 i 2)	261,73 zł
Składka na Fundusz Pracy (dla 2) – co najmniej	54,58 zł
Składka na ubezpieczenie wypadkowe (dla 1 i 2)	od 0,67%
	do 3,86% p.w.

ZASIŁKI

Zasiłek pogrzebowy od 1 marca 2011 r.	4000,00 zł
---------------------------------------	-------------------

EMERYTURY I RENTY

Minimalne:	
— emerytura, renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i renta rodzinna	831,15 zł
— renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy	637,92 zł
— renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem lub chorobą zawodową i renta rodzinna wypadkowa	997,38 zł
— renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem lub chorobą zawodową	765,50 zł
Dodatki do emerytur i rent	
— dodatek pielęgnacyjny, za tajne nauczanie	203,50 zł
— dodatek pielęgnacyjny dla inwalidy wojennego całkowicie niezdolnego do pracy i samodzielnej egzystencji	305,25 zł
— dodatek dla sieroty zupełnej	382,50 zł

EMERYTURY I RENTY

Dodatki do emerytur i rent	
— dodatek kombatancki	203,50 zł
— dodatek kompensacyjny	30,53 zł
— świadczenie pieniężne dla żołnierzy zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianych w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach wydobywania rud uranu i batalionach budowlanych – w zależności od liczby pełnych miesięcy trwania pracy	od 10,20 zł do 203,50 zł
— świadczenie pieniężne przysługujące osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR – w zależności od liczby pełnych miesięcy trwania pracy	od 10,20 zł do 203,50 zł
Renta socjalna	698,17 zł
Świadczenie przedemerytalne	975,78 zł
Kwota bazowa <i>(przeciętne wynagrodzenie pomniejszone o kwotę składek na ubezpieczenia społeczne)</i>	3080,84 zł

Kwoty przychodu powodujące zmniejszenie lub zawieszenie świadczeń rencistów i wcześniejszych emerytów	
70% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego: od 1 grudnia 2012 r. do 28 lutego 2013 r.	2457,20 zł
od 1 marca do 31 maja 2013 r.	2583,30 zł
od 1 czerwca do 31 sierpnia 2013 r.	2618,10 zł
od 1 września do 30 listopada 2013 r.	2528,80 zł
130% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego: od 1 grudnia 2012 r. do 28 lutego 2013 r.	4563,30 zł
od 1 marca do 31 maja 2013 r.	4797,40 zł
od 1 czerwca do 31 sierpnia 2013 r.	4862,10 zł
od 1 września do 30 listopada 2013 r.	4696,30 zł